

Centerpartiets hästmanifest

9 förslag för en levande hästnäring

Centerpartiet

En levande svensk hästnäring

Sverige har mycket goda förutsättningar att både föda upp och hålla välmående och hållbara hästar och de senaste decennierna har hästen fått en allt viktigare roll i det svenska samhället. Dels är den grunden för ett växande företagande med tillhörande jobb och sysselsättning i alla delar av landet. Dels är den en allt viktigare källa till återhämtning och meningsfull fritidssysselsättning för många svenskar. Vid de senaste olympiska spelen märktes hästens ökande betydelse av att Sveriges hopplag tog guld i lagtävlingen!

Hästarna har även positiv påverkan för våra öppna landskap och den biologiska mångfalden. Med andra ord finns det goda skäl att slå vakt om den svenska hästen och att verka för ännu fler professionella hästföretag. Med det här hästmanifestets åtta punkter vill Centerpartiet bidra till det arbetet!

1. Sänk hästföretagens kostnader och minska regelkrånglet

Kostnaderna och trösklarna behöver sänkas för de som vill ta sina tankar att driva hästföretag från dröm till verklighet. Regelkrånglet behöver minska och det behöver finnas attraktiva villkor för såväl avel, uppfödning och hästhållning. Centerpartiet vill se mer av målstyrda och flexibla regelverk framför detaljstyrning. Exempelvis vill vi stryka kravet på att hästpass alltid ska finnas "intill hästen" samt göra det enklare att få bygglov för ett stall eller ridhus. Det ska också bli enklare att anställa ungdomar som vill jobba med hästar. Myndigheternas främsta fokus ska vara att underlätta för hästföretagaren och att hjälpa hen att göra rätt framför att presentera hinder och fel.

2. Förändra beskattningen av travets vinstpengar

I Sverige finns det 33 travbanor som får bedriva spel. Dessa är belägna från Jägersro (Malmö) i söder till Bodentravet i norr. Dessa utgör grundbulten för svensk travsport och de 16 000 travhästar som tränas. Nu hotas detta av att Skatteverket förändrat sin tolkning av de regler som gäller för när en travsportsutövare och/eller uppfödare kan räknas som beskattningsbar person. Skatteverkets ställningstagande innebär bland annat att de hästföretagare som enbart tävlar med sina hästar inte längre anses bedriva ekonomisk verksamhet. Detta gör att travutövare inte längre kan dra av moms, vilket leder till stora ekonomiska konsekvenser för berörda företag. Det leder också till bristande neutralitet gentemot de som även har annan hästverksamhet. Centerpartiet delar inte Skatteverkets bedömning om hur travets vinstpengar ska "momsbeskattas" utan vill att travutövare ska kunna fortsätta bedriva sin verksamhet som tidigare, så att svensk travsports breda förankring och roll som jobbskapare i gles- och landsbygd kan leva vidare och fortsätta finansiera vår gemensamma välfärd.

3. Undanta hästhållning från strandskyddsreglerna

Dagens strandskyddsregler utgör ett påtagligt hinder för många av landets hästägare samt för de areella näringarna i bredare bemärkelse eftersom lagstiftningen inte återspeglar hur verkligheten ser ut på landsbygden. Under 2022 har en särskild utredning tillsatts som ska se över och modernisera regelverket kring de areella näringarna och hur de bör ges undantag från strandskyddet. Detta inom ramen för den strandskyddsreform som Centerpartiet förhandlat fram under mandatperioden. Vi vill att de areella näringarna ska ges undantag från strandskyddet samt att hästhållning alltid betraktas som just en areell näring, vilket inte är fallet idag. Vi vill att det ska vara lika självklart att kunna stängsla och ha betesmarker för hästar vid en sjö som för kor vid en sjö.

4. Minska hästarnas bidrag till övergödningen genom frivilliga åtgärder

2020 presenterades en övergödningutredning bland annat berör hästhållare. Utredningen fastslår att det behövs nya bestämmelser gällande hästnäringens miljöpåverkan och i en bilaga till utredningen finns en sammanställning av de åtgärder som beskrivs i underlagsrapporterna. Centerpartiet anser de bestämmelser för hästhållare som omnämns i bilagan vad gäller gödselhantering, gödsellagring, placering,

utformning och storlek på hagar etc. är orimliga. Dessa uppgifter bör inte ligga till grund för ny lagstiftning. Istället för att införa nya regler bör fokus ligga på rådgivning, ökad kunskap och rekommendationer. Hästnäringen och branschorganisationer bör få vara delaktiga i arbetet med att ta fram lösningar för att minska risken för övergödning från hästverksamheter.

5. Lös den breda hästnäringens finansiering

Hästnäringens nationella stiftelse (HNS) har funnits i 30 år och har sedan grundandet haft i uppdrag att hantera nationella frågor med koppling till hästhållning och med särskilt fokus på utbildning, avel och uppfödning. Bl.a. har HNS arbetat framgångsrikt med att utveckla Hästnäringens Riksanläggningar: Flyinge, Ridskolan Strömsholm och Wången. Så länge det fanns ett spelmonopol finansierades HNS, liksom trav- och galoppsporten, av att de fick del av intäkterna från spelet på hästar. Den finansieringslösningen upphörde att fungera för flera år sedan när spelmarknaden omreglerades, och i dag saknar det som ryms under HNS paraply och riksanläggningarnas verksamhet en robust och långsiktig finansiering. Det skadar den breda hästnäringen och behöver därför snarast hanteras.

6. Reglera köp av levande djur i köplagen

Riksdagen har nyligen beslutat att konsumentköplagen ska ändras så att det blir större skillnad på köp av djur och köp av materiella varor. Tidigare har hela bevisbördan legat på säljaren de första sex månaderna, vilket innebär att företag verksamma inom hästnäringen blir återbetalningsskyldiga även om en häst vansköts av den nya ägaren. Centerpartiet välkomnar lagändringen men vill gå längre. Vi anser att det bästa vore om köp av levande djur behandlades separat i köplagen. Det skulle skapa större trygghet för både köpare och säljare, men också minska risken för att djur far illa på grund av långdragna processer.

7. Gör sponsringen av idrott mer jämställd

Alla idrottsföreningar är beroende av olika former av sponsring. Det gäller även hästsporten. Tyvärr finns i dag sämre förutsättningar för den som vill sponsra barn- och damidrott än de som vill sponsra herridrott eftersom Sverige under en lång tid har saknat en tydlig sponsringslagstiftning. Det påverkar även Ridsportförbundets över 160 000 medlemmar. Istället har ett lapptäcke av förlegade regler uppstått, som skapat ett system där det är svårare för företag att sponsra ungdoms- och damidrott än det är att sponsra herridrott. T.ex. beräknar Skatteverket värdet av sponsring utifrån hur många biljetter som sålts, eller om det står en skylt med företagets namn längs långsidan på planen, men inte om det sker en exponering på sociala medier. Därför är det dags att vi skapar bättre villkor för företag som vill sponsra barn- eller damidrott, så vi får en jämlik och jämställd sponsring, oavsett om det handlar om barn- eller ungdomsidrott, lagsport eller individuella sporter, bredd- eller elitidrott.

8. Vidareutveckla evidensbaserad grön rehabilitering i hela landet

Forskning visar att personer med stressrelaterad psykisk ohälsa kan ha stor nytta av att genomgå så kallad grön rehabilitering. Innebörden av grön rehabilitering kan i korthet sammanfattas med att göra olika aktiviteter i en grön miljö, delta i aktiviteter med djur eller att bara få vara på en rogivande plats i natur- eller kulturlandskap. Flera regioner erbjuder "Grön rehab" på remiss, till exempel Halland, där patienter deltar i aktiviteter och ett socialt sammanhang kopplat till djur och natur på fem olika gårdar under åtta till tolv veckor. Centerpartiet ser en potential att vidareutveckla den evidensbaserade gröna rehabiliteringen i hela landet och anser därför att området bör följas upp med vidare utredning och utvärdering.

9. Förbättra tillgången till veterinärer i hela landet

Riksrevisionen har konstaterat att det finns stora brister i hur staten säkerställer veterinär service i hela landet och under alla tider av dygnet. Problematiken bottnar delvis i att det finns en utbredd brist på veterinärer och djursjukskötare, vilket märks i såväl primärvård, specialistvård som akutvård. För att komma till rätta med bristerna har regeringen tillsatt en utredning som ska undersöka vilka åtgärder som behöver vidtas i syfte att säkerställa en välfungerande hälso- och sjukvård för djur. Regeringen har även avsatt extra pengar till veterinär- och djursjukskötarutbildningarna på SLU. På kort sikt löser det inga problem, utan allt tyder på att det även i sommar kommer att stängas mottagningar och bli långa väntetider p.g.a. brist på personal. Det är oacceptabelt och hotar djurskyddet. Fler åtgärder måste därför till för att förbättra tillgången till veterinärer och djursjukskötare i hela landet.